

Документ за разглеждане в заседание

B9-0520/2022

21.11.2022

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявление на Комисията
съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността
относно защитата на животновъдството и едрите хищници в Европа
(2022/2952(RSP))

Клара Агилера, Сесар Луена
от името на групата S&D

Резолюция на Европейския парламент относно защитата на животновъдството и едрите хищници в Европа (2022/2952(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид своята резолюция от 28 ноември 2019 г. относно извънредното положение по отношение на климата и околната среда¹,
 - като взе предвид своята резолюция от 9 юни 2021 г. относно стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот²,
 - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че в Европейския съюз живеят пет вида едри хищници: кафява мечка, вълк, росомаха и два вида рисове – евроазиатски рис и иберийски рис; като има предвид, че в исторически план броят и разпространението на тези видове са претърпели драстичен спад в резултат на човешката дейност; като има предвид, че едрите месоядни животни са хищници и са на върха на трофичната пирамида на екосистемата; като има предвид, че някои едри хищници също така са мършояди (напр. росомахите) и следователно играят и санитарна роля в екосистемата; като има предвид освен това, че всеядните едри хищници (например кафявите мечки) допринасят чрез своя хранителен цикъл за разпространението на семена от растения и плодове, като по този начин подобряват структурата и разнообразието на растителността в дадена екосистема; като има предвид, че те предоставят ключови екосистемни услуги и играят решаваща екологична роля, като балансират цялостната функция на естествените екосистеми;
- Б. като има предвид, че през последните няколко десетилетия повечето популации на едри хищници, като например евразийски рис (*Lynx lynx*), кафяви мечки (*Ursus arctos*), сиви вълци (*Canis lupus*) и чакали (*Canis aureus*), успешно се увеличиха в Европа, връщайки се в райони, където преди това бяха изчезнали на местно равнище; като има предвид, че през последните 10 години в Европа е установено увеличение с над 25% на разпространението на вълците според оценка от 2022 г. на природозащитния статус на вълка (*Canis lupus*) в Европа³; като има предвид, че това показва, че инвестициите в опазването и сътрудничеството между многобройни различни заинтересовани страни, както и законодателната рамка, определена в Директивата на ЕС за местообитанията и Бернската конвенция, дават резултат;

¹ ОВ С 232, 16.6.2021 г., стр. 2.

² ОВ С 67, 8.2.2022 г., стр. 25.

³ <https://rm.coe.int/inf45e-2022-wolf-assessment-bern-convention-2791-5979-4182-1-2/1680a7fa47>, стр 2.

- В. като има предвид, че въпреки възстановяването на много популации на едри хищници, те продължават да са изправени пред значителни заплахи като браконьерството и разпокъсването или влошаването на състоянието на местообитанията; като има предвид, че според най-актуалната налична научна информация⁴ само 3 от 9 популации на вълци в Европа са посочени като имащи „най-слабо застрашен природозащитен статус“ (съгласно Червения списък на IUCN), само 3 от 10 популации на кафяви мечки са в тази категория и само 3 от 11 популации на евразийски рисове имат „най-слабо застрашен природозащитен статус“; като има предвид, че популациите на росомахите в Европа продължават да бъдат под заплаха (уязвими) и че иберийският рис все още е застрашен, въпреки че популацията му достигна 1 365 екземпляра през 2021 г.⁵;
- Г. като има предвид, че съвместното съществуване с едрите хищници може да влиза в конфликт със социално-икономическите интереси на хората; като има предвид, че съществуват решения за предотвратяване и смекчаване на конфликтите, но че осведомеността за тези решения все още е ниска, а прилагането им е разпокъсано; като има предвид, че конфликтите могат да варират от усещане за абстрактен риск до щети във връзка със селскостопанските животни и имуществото, а в редки случаи се стига и до нежелани близки контакти и човешки жертви;
- Д. като има предвид, че според докладите⁶, предвид липсата на големи територии с дива природа в Европа, вълците почти изцяло са възстановили популациите си в силно модифицирани от човека ландшафти, където хората отглеждат селскостопански животни, ловуват диви копитни животни и използват горите и планините за туризъм и отдих;
- Е. като има предвид, че опазването и управлението на едрите хищници следва да се съсредоточи върху жизнеспособни в дългосрочен план популации и поддържане на благоприятен природозащитен статус за популациите на едрите хищници в Европа; като има предвид, че съгласно Директивата на ЕС за местообитанията едрите хищници следва да имат бъдеще при съвместно съжителство с хората и като неразделна част от екосистемите и ландшафтите в цяла Европа;
- Ж. като има предвид, че наблюдението и управлението на вълците, мечките и чакалите е отговорност на националните органи и не се извършва на европейско равнище; като има предвид, че подходите за наблюдение се различават значително, което води до разнородно качество и количество на данните за равнищата на популацията на едрите хищници;
- З. като има предвид, че нападенията над селскостопански животни от вълци е

⁴ Linnell, J. D. C. and Cretois, B., *The revival of wolves and other large predators and its impact on farmers and their livelihood in rural regions of Europe* (Завръщането на вълците и други големи хищници и последици за земеделските стопани и тяхното препитание в селските райони на Европа), Проучване, поискано от комисията по земеделие, Европейски парламент, Тематичен отдел по структурни политики и политика на сближаване, Брюксел, 2018 г.

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/617488/IPOL_STU\(2018\)617488_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/617488/IPOL_STU(2018)617488_EN.pdf)

⁵ https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/inventarios-nacionales/censodelinceiberico2021_tcm30-541552.pdf

⁶ <https://rm.coe.int/inf45e-2022-wolf-assessment-bern-convention-2791-5979-4182-1-2/1680a7fa47> , стр. 2.

основната причина за нетърпимостта към вълците в доминирания от човека ландшафт, където тези нападения водят до значителни загуби от около 40 000 глави добитък годишно, като особено засегнати са овцете, полудомашните северни елени и на места кучетата⁷; като има предвид, че някои държави са непропорционално засегнати в зависимост от местните екологични (алтернативна плячка) и социално-икономически условия (животновъдни методи, превантивни мерки, планове за управление, прилагани разпоредби относно компенсирания, компетентни национални институции), както и от размера на ареалите на разпространение на национално равнище⁸; като има предвид, че домашните животни, особено по пасищата и в откритите пасищни системи, са изложени на по-висок риск от нападения (в зависимост от въведените мерки и тяхната ефективност) поради нарастващото присъствие на едри хищници;

- И. като има предвид, че пашата на селскостопанските животни и екстензивното пасищно земеделие допринасят за опазването на местните породи и биологичното разнообразие; като има предвид, че пасищното животновъдство, и по-специално в планинските райони, е важен екологичен и културен актив;
 - Й. като има предвид, че е необходимо конструктивно съвместно съществуване на едрите хищници и животновъдството, така че природозащитният статус на едрите хищници да може да продължи да се развива благоприятно, като същевременно на земеделските стопани бъдат предоставени инструменти и достатъчно финансиране, за да се справят с нападенията над селскостопански животни и да ги предотвратяват;
 - К. като има предвид, че е необходимо да се въведат ефективни и подходящи практики за предотвратяване и смекчаване на конфликтите; като има предвид, че всички управленски решения следва да се основават на научни и надеждни данни и следва да включват екологични, социални и икономически перспективи; като има предвид, че ще бъдат необходими допълнителни усилия за наблюдение на популациите на едрите хищници и за оценка на положителните и отрицателните последици от наличието на едри хищници;
1. приветства положителните резултати от политиките в областта на биологичното разнообразие по отношение на възстановяването на видовете едри хищници в ЕС; отбелязва, че засиленото присъствие на едри хищници може да има положително въздействие върху функционирането и устойчивостта на екосистемите, опазването на биологичното разнообразие и екологичните процеси, като допринася, наред с другото, за регулирането на популациите на дивите копитни животни;
 2. отбелязва, че е важно да се гарантира балансирано съвместно съществуване на хората и животните, по-специално в селските райони; припомня, че едрите хищници, и по-специално вълците и мечките, могат да оказват въздействие върху жизнеспособността на стопанствата, особено в някои екстензивно управлявани земеделски земи с богато биологично разнообразие; във връзка с това призовава

⁷ <https://rm.coe.int/inf45e-2022-wolf-assessment-bern-convention-2791-5979-4182-1-2/1680a7fa47> , стр. 11.

⁸ <https://rm.coe.int/inf45e-2022-wolf-assessment-bern-convention-2791-5979-4182-1-2/1680a7fa47> , стр. 11.

Комисията и държавите членки да предприемат конкретни действия, за да гарантират това съвместно съществуване, така че да не се застрашава устойчивото развитие и динамиката на селските райони, и по-специално да се запазят традиционните селскостопански практики като пасищното животновъдство;

3. отбелязва осъвремененото ръководство на Комисията относно строгата защита на животинските видове от интерес за Общността съгласно Директивата за местообитанията, публикувано на 12 октомври 2021 г.⁹; подчертава отговорността на Комисията да актуализира своите насоки, когато е целесъобразно, относно строгата защита на животинските видове от интерес за Общността съгласно Директивата за местообитанията, включително що се отнася до тълкуването на членове 12 и 16 от тази директива;
4. подчертава необходимостта от редовно наблюдение на популациите на едрите хищници с цел стратегическо планиране на действията за опазване, прилагане на превантивни схеми за намаляване на конфликтите и оценка на резултатите от всички действия; отбелязва, че наблюдението следва да се основава на надеждна методология, че то следва да насърчава и улеснява участието на различните заинтересовани страни и че резултатите от него следва да се съобщават редовно на обществото и на основните групи заинтересовани страни;
5. поради това настоятелно призовава Комисията и държавите членки да направят така, че различните заинтересовани страни, включително участниците в селските райони, да имат възможности за обсъждане на въпроса за едрите хищници; настоятелно ги призовава да предоставят информация относно възможностите за финансиране на мерки за предотвратяване на нападенията срещу селскостопански животни; призовава Комисията да продължи да насърчава конструктивен диалог на равнището на Съюза между заинтересованите страни относно съвместното съществуване на хората, селскостопанските животни и едрите хищници, например чрез Платформата на ЕС за съвместно съществуване между хората и едрите хищници, и да подкрепи разработването на координирани подходи във всички държави членки;
6. припомня, че дерогациите следва да се използват само в съответствие с Директивата за местообитанията и Бернската конвенция и да се решават поотделно за всеки конкретен случай, когато всички други алтернативни решения са били неуспешни; призовава държавите членки да гарантират, че гъвкавостта по отношение на контрола на едрите хищници, включително мечките, е ясно разграничена от ловната дейност;
7. подчертава, че изменението на климата, икономическите кризи и нарастващите нападения засягат по-тежко планинските стопанства; обръща внимание по-специално на факта, че увеличаването на нападенията от вълци оказва по-сериозно въздействие върху животновъдните стопанства в планините; припомня, че стопанствата в планинските райони са малки, че те поемат високи допълнителни разходи и че трябва да бъдат защитавани и насърчавани, тъй като

⁹ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a17dbc76-2b51-11ec-bd8e-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>

спомагат за защитата на планинските ландшафти и за опазването на биологичното разнообразие в негостоприемните региони.

8. изразява съжаление относно факта, че държавите членки използват различни методи за проучване и наблюдение; призовава Комисията да гарантира, че държавите членки използват подходящи методи за наблюдение за всеки отделен вид едри хищници; подчертава, че наблюдението следва да бъде координирано чрез хармонизиране на методологиите, по-специално за транснационалните популации, за да се получават най-точните данни за съответните популации в техните биогеографски региони в рамките на съответните държави членки; призовава държавите членки да предоставят изчерпателни данни в двугодишните доклади относно прилагането на член 16 и да включват в тези доклади цялата съответна информация, в т.ч. мониторинга на въздействието на дерогациите;
9. подчертава факта, че повечето популации на едрите хищници в Европа са трансгранични, което изисква сътрудничество отвъд административните граници; призовава в тази връзка държавите членки да разработят и редовно да актуализират всеобхватни и за предпочитане трансгранични многонационални планове за действие, чието разработване и изпълнение следва да изисква участието на различни заинтересовани страни чрез приобщаващ процес;
10. призовава държавите членки надлежно да предоставят информация относно природозащитния статус на местообитанията и видовете, относно компенсаторните мерки, предприети за проекти, които имат отрицателно въздействие върху защитени зони по „Натура 2000“, и относно дерогациите, които евентуално са предоставили по отношение на строгите мерки за защита; подчертава, че е важно държавите членки също така да събират информация и да съобщават за щетите, причинени от едрите хищници;
11. призовава държавите членки да създадат ефективна правна и институционална рамка, включваща субсидии за превантивни мерки, консултантска подкрепа и схеми за финансови компенсации, за да бъдат подпомагани земеделските стопани и животновъдите да осигурят възможност за съвместно съществуване, и ги призовава също така да документират инцидентите; във връзка с това призовава Комисията и държавите членки да определят подходящите възможности за дългосрочно финансиране;
12. освен това призовава държавите членки да гарантират достатъчен капацитет и ресурси за прилагане на разпоредбите за защита на видовете и за наказателно преследване на практиките на браконьерство и отравяне;
13. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Комисията и на Съвета.